

Ardealul

Apare afară de luni și zilele după sârbă-
toare zilnic. — Redacția și Administrația
Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de
an 400 L., pe un sfert 200 L., pe lună 70 L.,
iar pt. Primării și Autorități 1000 L. pe an.

Importanța unui act istoric

— Fuziunea Partidului Național Român realizează omogeni-
tatea guvernului —

Luni de-a rândul ziarele „independente”, în loc să se preocupe de informarea exactă și obiectivă a publicului cititor asupra problemelor mari de Stat, se lua la întrecere cu celelalte ziare opoziționiste în iscodirea a totfelul de șvonuri fanteziste, despre pretense tensiuni în raporturile dintre Partidul Poporului și Partidul Național Român de sub președinția dlui V. Goldiș.

Informațiunile de acest fel, culese din totfelul de „anturaje”, ba chiar dela persoane cu „răspundere” și cari au legături cu Palatul, se înmulțeau și ofereau cititorilor o nemai pomenită variație de senzații ieftene.

De curând, însă, sursele acestor ziare au secăt, întrucât subiectul a fost definitiv închis.

Dl V. Goldiș, președintele Partidului Național Român a cetit în Consiliul de miniștri ținut Vineri, 11 Martie a. c., comunicatul acestui partid prin care în unanimitate se decide „alipirea” Partidului Național Român la Partidul Poporului de sub președinția dlui general Averescu, și hotărîrea membrilor acestui partid „de a lupta în viitor ca ostași credincioși ai acestui partid, pentru consolidarea și prosperarea scumpei noastre Români”.

Comunicatul acesta are o importanță dublă, și anume: lămură starea de armonie de până acum a colaborării dintre Partidul Poporului cu Partidul Național Român de sub președinția dlui V. Goldiș, armonie, care a dus la fuziunea acestor două partide și, de altă parte, spulberă toate invențiunile și absurdele combinațiuni ale ziarelor, cari își făcuseră o specialitate din aceasta.

„Hotărîrea Partidului Național Român de sub conducerea dlui Goldiș de a se contopi în masa Partidului Poporului — scrie confratele „Biruința” dela Cluj — înseamnă un moment de mare importanță în evoluția vieții noastre politice de după războiu”.

„Ardealul păgubit prin absența acestui partid (de sub conducerea dlui Iuliu Maniu. N.-R.) dela orice act de rodnică și utilă colaborare pentru întărirea țării, trebuia să reacționeze. Se căuta numai omul,

care să poată lua asupra sarcina aceasta și spinoasă. Și omul a fost dl Vasile Goldiș, care încercase zădărnice să circumscrie rolul Partidului Național în cadrul misiunii sale temporare.

Miscarea de separare inițiată de dl Goldiș și valoroșii d-sale prieteni astfel trebuie văzută și astfel va rămâne în istorie, ca o reacțiune a forțelor vii, active, ale Ardealului împotriva falsului rol dat Partidului Național, după unire. Faptul că mișcarea aceasta a pornit prin a reînvia vechiul Partid Național român din Ardeal, era impus de necesitatea de a afirma că Partidul Național istoric nu se poate confunda cu acțiunea noului Partid Național. Era o demonstrație, de subtil caracter istoric, care a dat admirabile roade; iar alipirea grupării dlui Goldiș la Partidul Poporului simbolizează însăși acțiunea pe care trebuia să o urmeze Partidul Național acum opt ani”.

Iar confratele „Indreptarea”, oficiul Partidului Poporului, comentând la loc de frunte actul istoric dela 11 Martie a. c. face următoarele constatări de reală importanță:

Guvernul prezidat de dl General Averescu, ca și Partidul Poporului, câștigă prin această înscriere un caracter de omogenitate în plus care, dacă nici înainte nu lipsise din pricina, de-o parte, a încrederii depline avute în dl General Averescu, ca bărbat de Stat și conducător al Partidului Poporului, iar de altă parte din pricina legăturilor firești între membrii Partidului Poporului și acei ai Partidului Național Român de sub președinția dlui V. Goldiș, apoi în urma acestei înscrieri caracterul de omogenitate al guvernului și majorităților sale capătă și confirmarea lui oficială, cea mai caracteristică cu putință.

Opinia publică are astfel un prilej mai mult să vadă că membrii guvernului țării pun mai presus de orice interesele obștești, care — cum foarte bine spune comunicatul Partidului Național Român — „impun ființarea de partide politice românești tari și omogene.

Cronicari fideli ai evenimentelor, am ținut să comentăm actul dela 11 Martie a. c. — rezultat al politicii înțelepte și realiste a

dlui V. Goldiș, — care, cum am spus, are o valoare istorică incontestabilă și peste care nu se putea trece.

Câteva observațiuni la conferințele de Miercuri seara, 9 Martie

— Conferențiar: dl dr. Al. Răcz și Tiberiu Zima —

Dându-ne seama de munca uriașă depusă pentru consolidarea valutei până în stadiul de »stagnare» în care se află azi, — precum spunea colegul Zima, — nu avem motive de a o critica și disprețui, — ci din contră. Aceste adevăruri spuse de un reprezentant de marcă a minorității, ar fi contribuit, că aceasta minoritate să-și câștige încrederea în conducătorii trebuitorilor obștești.

De altă parte în baza tor negustoriei și industriei, cari au ascultat conferința, s’ar fi făcut păreri juste despre stadiul de azi al valutei, care oferă o orientare mai sigură pentru calculele lor, cu alte cuvinte ar fi tras și un folos practic conferinței atât de actual.

Pentru a ajunge munca de consolidare a valutei la stadiul de azi, au trebuit consolidate mai întâi datoriile flotante interne și externe ale statului, — apoi angajamentele externe ale importatorilor.

Majoritatea acestor datorii (35 miliarde Lei) a fost consolidată abia în Iunie 1922. Apoi s’a procedat la echilibrarea bugetului statului, scop ajuns abia cu finea anului 1922, care de atunci înapoi au venituri crescând și se încheie cu excedente. Au trebuit refăcute căile ferate, cari aproape au ajuns la finea anului trecut debitul dinaintea războiului.

Emissione de bancnote fără acoperire a fost sistată cu finea anului 1921, iar emisiunea peste tot a fost oprită prin convenția din 19 Mai 1925 dintre Stat și Banca Națională.

Aceea convenție mai conține și alte dispoziții de o extraordinară importanță, cu privire la refacerea stocului metalic și cu privire la achitarea datoriei Statului către Banca Națională, pe care le rezumăm în următoarele:

Banka Națională este obligată a folosi anumite rezerve și venituri exclusiv numai la procurarea de aur pentru sporirea fondului metalic. (Acest aur îl cumpără cu prețul pieței (azi peste 122.000 — lei kigr și îl trece în registru cu valoarea în Lei aur) adică lei 3437 kigramul fin).

S’a creat un fond de stingere a datoriei Statului la Banca Națională, care fond este administrat de B. N. și este alimentat de o seamă de venituri ale Statului (una a treia din impozitul pe cifra de afaceri, redevențele de petrol și aur, veniturile Statului dela Banca Națională, dela Cassa de depuneri și dela Soc. Naț. de credit industrial veniturile dela comercializări, care se varsă de a dreptul la Banca Națională pe măsura realizării lor, din despăgubirile Germaniei pentru emisiunea de bancnote din timpul ocupației, din aurul produs în minele Statului, valoarea

biletelor de bancă pierdute și din lichidarea averilor și bunurilor sechestrate ale foștilor inamici.

Aceste resurse afectate direct și exclusiv sporirii fondului de lichidare al datoriei, trebuie să dea anual conform convenției o sumă minimă de 650 milioane Lei, iar întrucât din acele nu s’ar ajunge, — Statul e obligat a întregi lipsa.

Că aceste prevederi sunt real calculate o dovedește primul an (1926) încheiat dela intrarea în vigoare a convenției (1 Ianuarie 1926) care a dat 797 milioane și cari cu veniturile ce se vor încasa în 1927 cuvenite exercitiului expirat, plus cota anului 1925 (250 milioane Lei) se va urca la un miliard Lei.

Oprind sporirea emisiunii, refăcând stocul metalic și prin crearea fondului de stingere al datoriei statului la Banca Națională, — se urmărește foarte evident pe diferite căi acelaș scop: consolidarea valutei.

Convenția stabilește, că la finea fiecărui an Ministerul Finanțelor va stabili cu Banca Națională, că din fondul de stingere (lichidare) al datoriei statului la Banca Națională, cât să se ia pentru a plăti din datoria existentă. Cu suma ce va replăti Statul din datoria sa la Banca Națională urmează să fie micșorată și circulația fiduciară, adică o cantitate de bancnote de egală valoare să fie scoasă din circulație. Pentru anul trecut fiind primul an al intrării în vigoare a convenției, — nu s’a retras nici o bancnotă. Statul a lăsat întreg fondul de stingere al datoriei, la dispoziția Băncii Naționale, ca și masă de manevră pentru a putea interveni cu ajutorul lui, în scopul nivelării oscilațiilor cursului Leului. Scoaterea bancnotelor din circulație deocamdată nu se va începe, până nu își va recăpăta Leul și’n afară, puterea de cumpărare ce o are în interiorul țării care după cum foarte bine știm, e mai urcată. Prin urmare toate perspectivele vorbesc pentru o revalorizare lentă dar continuă a Leului, până la stabilirea parității celor două valori ale sale: externă și internă.

Plățile noastre externe sunt evaluate la 6—6 jum. miliarde Lei, anual la cursul din 31 Decembrie 1926, care în răstimp s’a îmbunătățit. Balanța comercială a arătat anul trecut un excedent de 4 miliarde, iar politica economică a guvernului actual ne îndreptățește să credem, că aceasta balanță va fi și anul curent cel puțin așa de favorabilă, ca și a anului 1926, în plus sunt perspective, că în decursul anului curent vor intra în țară considerabile capitaluri străine, încât toate aceste momente prevestesc o urcare a valutei noastre. Prin urmare e cu cale ca

aceste indicii să fie reliefate și cât se poate mai sugestiv transmise.

Înșirând chiar și fugitiv momentele și faptele amintite mai sus, se va ști adevărata cauză a deprecierei valutei și nu se va mai putea afirma, că guvernele române au fost nepricepute, ci din contră trebuie să li se cunoască meritul unei munci sistematice și conștiințelor săvârșite pentru consolidarea valutei noastre expusă atâtor încercări fatale. Dacă un specialist cu reputație mondială, cum e Jéze, a recunoscut acest lucru, de ce nu l-am face și noi cetățenii acestei țări, cari suntem mai aproape.

Faptul, că chestiunile tratate de con-

ferențieri formează și obiectul preocupărilor mele apoi considerațiunea ce o port atâtor persoanelor valoroase, cari au asistat la conferință, mi-au impus datoria, de a publica aceste știri, cu scopul, de a nu lăsa să se înrădăcească în opinia publică păreri greșite, formate în baza unor conferințe prea sumare. Ca și român, am în plus și datoria de a o face, și rog pe dăii conferențieri, cari îmi sunt de o potrivă de simpatici, și-i apreciez, — să nu se supere, interpretând eventual greșit, aceste completări, căci suat scrise cu cele mai bune și loiale intenții.

Brutus Păcuraru.

—o—

Dela consiliul județean

— O entuziastă manifestație pentru ratificarea Basarabiei —

— Sedința dela 15 Martie c. —

Azi, a avut loc la Prefectura județului prima ședință a sesiunii ordinare din Martie a Consiliului județean.

Sedința, la care a luat parte un însemnat număr de membrii, s'a deschis la orele 10 dim. printr-o scurtă dar frumoasă vorbire, rostită de către dl dr. C. Iancu, deputat, președintele consiliului județean.

La masa presidențială se găsea, în afară de președinte, d-nii: V. Boneu, prefectul județului, dr. Aug Lazar, subprefect, dr. Em. Micloși adv., Petruțiu, primnotar jud. și C. Morțorca.

După facerea apelului nominal și înainte de începerea desbaterei chestiunilor la ordinea de zi, dl dr. C. Iancu, rostește o elogioasă cuvântare scoțând în evidență marea importanță politică a ratificării de către Italia a tratatului Basarabiei.

Dsa aduce elogiul mării noastre aliată Italia, care prin recentul act a recunoscut Patriei noastre un drept istoric și natural, iar de altă parte și-a manifestat, în mod evident, solidaritatea cu sora ei, România, sentinela latinității dela gurile Dunărei. Termină arătând succesul mare și netăgăduit al dlui gen. Averescu, șeful guvernului actual și făcând urări pentru prosperitatea Basarabiei.

Întreaga asistență aplaudă sgo-mios și face o entuziastă manifestație la adresa lăaliei.

După citirea și aprobarea Procesului verbal luat în trecuta ședință dela 20 Dec. 1926, se citește proiectul pentru modificarea bugetului județean pe anul 1926. Dl prefect V. Boneu dă lămuriri asupra acestui pro-

iect, care prevede, între altele, acoperirea sporului de 13 % pe seama funcționarilor județeni, adică suma de Lei 138,63L.

Se votează, după explicațiile dlui prefect, un credit suplimentar de Lei 266 509, pentru garajul și întreținerea automobilelor Prefecturii.

Cotele adiționale, pe cari județul urmează să le încaseze în anul curent, pe lângă impozitele directe, au fost stabilite astfel: 5 procente pentru agr., 2 procente pentru vite, 2 procente pentru comerț și 1 procent pentru profesioniști.

Dl Petruț citește raportul despre încadrarea șoselelor vicinale Capruța-Slatina și Slatina-Gurahonț, în categoria șoselelor județene, o distanță de 40 km, 650 m., pentru întreținerea cărora, după lămuririle date de dl prefect Boneu și dl președinte dr. Iancu, se votează suma de Lei 32,000.000

La sfârșitul ședinței d. pref. Boneu ia jurământul dlui avocat dr. E. Veliciu, noul membru al consiliului.

Se primește propunerea dlui prefect Boneu de a se trimite șefului guvernului o telegramă de felicitare, pentru izbânda strălucită a străduințelor cari au condus la ratificarea din partea Italiei a tratatului Basarabiei.

Sedința următoare se va ține mâine, la orele 10 dim., având de desbatut următoarele:

Se va hotărâ asupra numeroarei caselor din comune, salarizarea funcționarilor județului, alocația chiriei lor, alegerea comisiei pentru inspec-tarea căminurilor de ucenici, completarea vacanței postului de medic veterinar din Șiria și în fine bugetul anului curent și alte propuneri. Rep.

O nouă conferință româno-maghiară pentru calea ferată Arad-Pecica

Se cunosc împrejurările cari au prilejuit construirea importantului nod de cale ferată Arad-Pecica pe o distanță de 26 km. Din inițiativa comercianților și agricultorilor români din Arad și județ care se vedeau într-o stare de inferință sub raportul capacității de desfacere a produselor agricole, s'a colectat în anul trecut un fond dela comercianți și agricultori și s'a solicitat apoi ministerului de comunicații ca să înceapă lucrările pentru construirea liniei Arad-Pecica.

Dl general Văleanu, ministrul comunicațiilor studiind chestiunea a dispus încă în cursul anului trecut să se înceapă lucrările de construirea liniei.

Țărani din județul Arad, unul dintre cele mai bogate județe agricole, erau exploatați de samsari cari cunoscând situația în care se găseau agricultorii, puși în imposibilitate a-și exporta marfa din lipsa unei comunicații ferate cu Ungaria, se vedeau nevoiți să dea rodul muncii lor pe prețuri derizorii.

Astăzi această linie este complet terminată însă n'a fost încă dată traficului.

Inaugurarea liniei pe distanța Arad-Pecica urma să se facă în cursul lunii trecute, însă s'a amânat pentru o dată ulterioară.

Între timp survenind unele propuneri din partea guvernului ungar pentru tranzitul mărfurilor din Ungaria prin România, ministerul comunicațiilor a hotărât să convoace pe delegații căilor ferate ungare cu delegații români.

În această consfătuire care va avea loc în curând și se va ține la Arad sau la București se va discuta cererea ungarilor de-a le permite tranzitul mărfurilor lor prin România pentru Orient și Asia.

Totodată se va stabili punctul de graniță la Pecica, unde se va înființa un post vamal, intenționându-se să se dea o dezvoltare mai importantă acestui punct de frontieră.

După ce se va ajunge la o înțelegere între delegațiile acestor două state, ambele interesate, chestiunea va trece prin consiliul de miniștri care se va pronunța definitiv.

Un acord în ce privește tranzitarea mărfurilor ungare prin România este de mult și insistent cerut de guvernul ungar.

Diferendul româno-ungar în chestia optanților

— Concluzia expunerii delegatului ungar la Liga Națiunilor. —
— Replica dlui Titulescu. — Presa socialistă germană favorabilă tezei României —

Geneva. — Pentru a se putea aprecia rezultatele obținute în chestiunea optanților unguri, trebuie amintit că după jurisprudența constantă a consiliului Ligii Națiunilor, ori decâte ori se retrage un judecător dela un tribunal mixt, se face imediat numirea unui înlocuitor, pentru ca să nu fie întrerupt cursul justiției.

Iată, după notele stenografice, concluziunea expunerii făcute de delegatul ungar ca răspuns la expozeul dlui Titulescu, care pusese întreaga chestiune a optanților pe teren social, economic și financiar:

„Trebuie să înălțăm, ca absolut inadmisibil, ansamblul de probleme argumente și pretexte, aduse de România în fața Consiliului. Nu puteți să rețineți decât un singur fapt, anume că România își retrage arbitru din tribunalul mixt. Rezultă, conform practicii constante a consiliului Societății Națiunilor, că nu există pentru domniile voastre decât o singură posibilitate de acțiune, — mai bine zis de necesitate morală și juridică, — să desemnați doi arbitri neutri pentru ca, în cazul când arbitru român sau ungar n'ar participa la ședințe, statul advers să poată alege una din aceste două persoane, ca să înlocuiască pe arbitru absent. Consider, că Consiliul trebuie să procedeze la numirea acestor doi arbitri neutri, în conformitate cu practica constantă, cu cea mai mare diligență, adică chiar în cursul sesiunii prezente, căci cursul justiției nu poate fi întrerupt.”

La această concluzie, dl Titulescu a răspuns astfel:

„Dedesubtul cererii de a se numi un judecător, ascunde în realitate ceva foarte grav, care atinge însăși interesele Consiliului. Sub pretext de a se numi un nou judecător, vi se cere în realitate ca în 1927 să re-tractați ceea ce ați hotărât în anul 1923. Art. 239 din tratatul de Trianon vă dă indiscutabil dreptul de a numi un judecător. Dar exercitarea acestui drept trebuie conciliată cu obligațiunea făcută în exercitiul propriei sale funcțiuni și în virtutea altor texte din tratatul dela Trianon, să fie menținute. Precedențele citate de delegatul ungar presupun numai o vacanță și nu pun Consiliul în situația de a trece peste un act propriu, făcut de el însuși. Aceste precedente nu ar putea pune Consiliul în situația delicată de a-și da o retractare. Prin urmare, cer ca Consiliul să studieze concilierea dreptului de a numi un judecător, cu obligațiunea de a veghea la menținerea propriilor lui deciziuni.”

Din aceste două puncte de vedere, consiliul a admis pe acela susținut de d-nul Titulescu, căci contrar cererii delegatului ungar, de chestiunea pur juridică, consiliul a legat tot ansamblul problemei și în special acordul dela 1923. Nu e deci de mirare că delegații Ungariei își exprimă pe față nemulțumirea împotriva deciziei consiliului. Într'adevăr, nu s'a numit un judecător în locul arbitrului român, așa cum cereau ungurii, tribunalul mixt a rămas descomplexat în chestiunile agrare, iar cu studiarea chestiunii au fost însărcinați nu juriști, ci trei oameni politici, d-nii Chamberlain, Ishii și Villegas.

Presa socialistă germană favorabilă tezei României

Berlin. — Ziarele germane se ocupă tot mai mult de chestiunea optanților unguri.

Presa democratică, printre care ziarele „Berliner Tageblatt” și „Vossische Zeitung”, se mărginesc la simplă dare de seamă imparțială a argumentelor prezentate de ambele părți în susținerea tezei lor.

Presa socialistă — ziarul „Vorwaerts” — comentează în mod favorabil cauza românească, reproducând în linii generale argumentele prezentate de d. Titulescu în susținerea te-

zei noastre, trăgând concluzia că, din punct de vedere al dreptului pur, teza României e tare. Mai spune totuși, că nu sunt excluse și alte considerațiuni de ordin politic, intern și extern, cari pot să influențeze decizia ce i-se va da acestei chestiuni importante.

Arală apoi, că față de punctul de vedere al dreptății sociale, exprimată în radicala reformă agrară din România, guvernul maghiar încearcă să speculeze la Geneva, anumite sentimente colegiale, prezentându-se ca apărător al proprietății private.

In ziua de 16 cor.

generalul Averescu se prezintă în audiență la M. S. Regele pentru importante chestiuni politice, actuale.

Telegrama dlui Mussolini către dnul gen. Averescu

Dl general Averescu, președintele Consiliului de Miniștri a primit din partea dlui Mussolini, primul ministru al Italiei, următoarea telegramă:

Mulțumesc Excelenței Voastre pentru telegrama trimisă. Națiunea italiană s'a bucurat de manifestațiunile de simpatie ale guvernului, parlamentului și poporului român. Sunt fericit de a fi putut confirma pe deplin amicitia și lealitatea guvernului și poporului italian către națiunea soră. Trimit Excelenței Voastre, care cu mâna fermă și prudentă duce România spre înaltele sale destine, salutul meu foarte cordial. Mussolini

Răspunsul dlui Mussolini la telegrama dlui Mitilineu

Dl Jean Mitilineu, ministrul Afacerilor străine a primit următorul răspuns la telegrama trimisă dlui Benito Mussolini, primministru al Italiei, cu ocazia ratificării Basarabiei:

„Recunoscător pentru cuvintele curtenitoare ale Excelenței Voastre fac cele mai sincere urări pentru prosperitatea României și dezvoltarea relațiilor atât de pline de încredere și amicale care există între țările noastre. (ss) Mussolini

Ce scrie presa maghiară despre ratificarea tratatului Basarabiei

Budapesta. — Ziarul „Magyar Ország” arată, că ratificarea protocolului Basarabiei de către Italia, în ajunul călătoriei primului ministru ungar la Roma, a surprins întreaga opinie publică a Ungariei. Această ratificare este considerată ca o schimbare a situației. Opinia publică a Ungariei este deziluzionată de această neașteptată schimbare.

În legătură cu semnarea tratatului de amicitie italo-român, se garantează integritatea teritoriului românesc. Opinia publică ungară a sperat că, cu ajutorul Angliei și Italiei, Ungaria va putea obține cel puțin o modificare parțială a tratatului dela Trianon. Acum însă, când România a căpătat, mulțumită influenței engleze, dela Italia, un dar atât de prețios. Ungaria nu mai poate spera la nici o modificare teritorială în folosul ei.

Ratificarea alipirii Basarabiei de România a căpătat putere legală și Liga Națiunilor se va vedea obligată să opere România în cazul când ar fi atacată de către Rusia.

Este de prisos, adaugă cotidianul ungar, să accentuăm părerea care domnește la Budapesta și anume: guvernul n'ar putea să facă nici un pas pentru apărarea României.

Problema circulației în Arad

— Tramvai electric sau autobuse —

Credem, înainte de toate, că e timpul suprem să înceteze, adevărata rușine a Europei centrale și mizeria Orientului, intrupată și reprezentată prin trenul de circulație publică a orașului Arad.

Păgăduieli sub toate regimurile, tratative cu toată lumea, cercetări și discuții, până am ajuns în fine la un început serios de rezolvire a acestei chestiuni de viață și dezvoltare a orașului nostru.

Nu mai e nevoie să dovedim, progresul economic, circulația comercială, eficientizarea pieței și toate celelalte avantaje ce rezultă pe urma unei circulații electrice moderne.

Se pare însă că un destin nenorocit ce apasă asupra cetățenilor acestui oraș, ne condamnă a sta pe loc, sau în cazul cel mai bun, să ne mărginim la vehiculele primitive actuale alui Ungar, de cari s'au scărbit până și pe cei din Mosoczi telep, amenințând pe dl primar, de a nu-l mai vota la altă alegere.

Nu știu bieții oameni înghesuiți în cutiile murdare pe roată — zise autobuse — când pleacă, când sosesc, când se trezesc că se uică pe soclul monumentului Kossuth, când se pomenesc răsturnați lângă stâlpul de afișe înaintea palatului Direcției Regionale Cfr.

Astăzi când circulația orașului nostru trebuie soluționată definitiv, așa cum pretind interesele generale de dezvoltare ale orașului, interesul public și întreg viitorul, astăzi aflăm cu surprindere, de încercările particulare ale specialistului Ungăr, de a ne înghesui pe vre-o 10—20 ani în autobusele d-lor.

Suntem aranjați pe un sfert de veac cu uzinele de apă ale orașului de sub conducerea atât de pricepută, încât să nu ne ridicăm cu ultimul nostru cuvânt de protestare în contra acestei afaceri — fie sprijinită de ori și cine.

Ori fiindcă și-au dat părerea atâția „pricepători” în materie, din loc, orașul nostru a ajuns în fine să primească opinia unui adevărat expert, conducătorul Uzinelor Electrice ale orașului înfloritor Timișoara, ne luăm voie să supunem opiniei noastre publice, mo-

dul cum se înțelege nu numai în orașul vecin, ci în toată lumea înaintată rezolvarea chestiunii circulației, — diferența între circulația cu tramvai electric și transportul cu autobuse.

Iată ce ne spune distinsul inginer român dr Cornel Micloși, în referință la deslegarea și soluționarea definitivă a circulației orașului nostru.

Problema s'a discutat prin experții diferitelor națiuni și congrese internaționale, studii și constatări adânci și temeinice, ca alui Norreard (Kopenhaga) S. Achen, prof. Giese Berlin, confirmă, că omnibusul nu e apt pentru a înlocui rețeaua de tramvai a unui oraș.

Tramvaiul electric e mijlocul cel mai bun și cel mai eficient pentru transportarea unui număr mare de persoane.

În linii generale putem constata — zice dl ing. dr Micloși Cornel — că străzile noastre nu sunt în stare a suporta circulația autobuselor, deci ar trebui reformate.

Personalul pentru conducerea tramvaielor se poate forma cu ușurință.

Între împrejurările noastre exploatarea cu autobuse ar fi cu 70 procente mai scumpă, decât cea cu tramvaie. O circulație cu autobuse ar fi nerenabilă, ba chiar păgubitoare.

Am reprodus numai concluziile generale înaintate orașului Arad din partea unui perfect specialist și cunoscător a împrejurărilor dela noi, pentru a se vedea cât de nelumeiată este părerea contrară a celor interesați, de a considera chestiunea circulației rezolvată provizoriu cu autobusele Ungar.

Exploatarea prin concesione, sau în regia proprie a orașului, cade sub alt raport de discuție și cercetare.

Ce interesează în primul rând orașul nostru atât în prezent cât și în viitor, este ca pentru interese particulare în prezent, să nu se deslege chestiunea în mod provizoriu cu autobuse ci având în vedere exclusiv dezvoltarea viitoare, tramvaiul electric este singurul mijloc de soluționare definitivă.

Nădăjdulim, că după 40 de ani de dibuiri și încercări, vom ajunge în sfârșit să vedem și aceasta problemă terminată pentru binele și progresul general, în particular. D. G

INFORMATIUNI

Svonuri neîntemeiate

„L'Indépendance Roumaine” publică o notiță, reproducă de „Viitorul”, prin care înregistrând unele svonuri relativ la „normalizarea raporturilor noastre cu Moscova via Berlin”, găsește că problema astfel pusă „nu este considerată ca oportună decât de toți oamenii de Stat cari au o răspundere efectivă în conducerea treburilor țării”.

„Indreptarea”, oficiul guvernului, dă acestui svon fantezist următoarea desmințire.

„Oficiul liberal reproducând această notiță o însoțește de comentarii cu desăvârșire inutile și de sfaturi nesolicitate.

Comentarii inutile, căci guvernul român nu are nici-o sugestione din partea guvernului german”.

Știri tendențioase ungare privitoare la România

Budapesta. — Ziarul „Az Est” publică o știre din Milano în care spune că din partea României se face o contrapropagandă împotriva importanței călătoriei contelui Klebelsberg la Roma. Ziarul în chestiune afirmă că ministrul român la Roma, dl Lahovary, a rugat în ultimul moment pe dl Nicolae Iorga să țină și la Milano o conferință, având în vedere că și contele Klebelsberg va vorbi în ziua de 25 Martie.

În atenția ofițerilor de rezervă

În urma dispozițiilor luate de către Ministerul de Război, s'au distribuit ofițerilor de rezervă Carnete model E. 1.

Aceste carnete, pe lângă datele personale și situația civilă și militară a ofițerului, cuprind și instrucțiuni, cărora ofițerii de rezervă sunt obligați a se conforma.

Punctul 6 din aceste instrucțiuni asupra îndatoririlor ofițerilor de rezervă prevede ca, în fiecare an, în urma lunii Martie, ofițerii de rezervă combatanți și asimilați, sunt obligați a prezenta sau trimite pentru viză, carnete model E. 1, la cercurile de recrutare, unde sunt înscrși, pentru a acestea să ia cunoștință de ultimul lor domiciliu și de a verifica și completa datele relative la chemarea sub arme în caz de mobilizare.

Suntem la jumătatea lunii Martie și interesul fiecărui ofițer de rezervă este a nu „negliga aceasta îndatorire.

Tinerii contingentul 1928,

cari au cerut a fi scutiți dela serviciul militar ca, susținători de familie, să se prezinte necondiționat până la data de 25 Martie, la circumscripțiile de poliție căreia aparțin spre a primi instrucțiunile necesare pentru aranjarea situațiilor lor militare.

Convocare

În conformitate cu dispozițiile Art. 15 din statute, convocăm prin aceasta pe toți membrii fondatori, ajutători și activi ai Reuniunii de cântări „Armonia” la adunarea generală, care se va ține în sala mică a Primăriei orașului Arad, la 25 Martie a. c. orele 11 a. m. pe lângă următoarea ordine de zi:

1. Cuvânt de deschidere. 2. Esmiterea alor 2 membrii verificatori. 3. Esmiterea comisiunilor. 4. Rapoartele secretarului și controlorului. 5. Rapoartele comisiunilor. 6. Stabilirea bugetului pe 1927. 7. Modificarea statutelor. 8. Absolutor comitetului și conducerei vechi. 9. Abzicerea întregului comitet. 10. Alegerea noului comitet. 11. Încheiere. Arad, la 10 Martie, 1927. Dr. Al. Stoinescu, v.-prezident, Vichentie Guleșiu, secretar.

În Constanța

se fac mari pregătiri pentru primirea flotei admiralului francez Bais, care va sosi în port la data de 20 Martie a. c.

Di General Averescu

s'a declarat că, în cazul când nu s'ar putea vota încurând noua lege a chi-riilor în întregime, va depune parlamentului pentru votare o lege parțială unic, în care ea ipso prelungește valabilitatea prezentei legi care urmează a fi scoasă din vigoare, — cu încă un an.

Suntem informați că.

criminalii văduvei Mândl, la propoziția domnului procuror Mândru, au fost menționați și pe mări de parte în arestul preventiv. conform hotărârei Tribunalului.

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE”, Arad, Strada Ionel C. Brătianu. Mănăcări bune și ieftine. :: serviciu punctual.

Loc deschis

Aviz

Subsemnatul aduc la cunoștința On. clientelă, că am preluat prăvălia de coloniale textile și fier alui Selejan Petru din Cermei, rog deci pe toți creditorii cari au furnizat marfă sau au prelenziuni față de sus amintita prăvălie, să se prezinte în termen de 8 zile la subscrisul. Cei cari se vor prezenta după acest termen nu se vor lua în considerațiune.

Braun Marion

No. 861.

Cermei.

Pentru cele publicate în rubrica aceasta Redacția nu răspunde.

CINEMA ELISABETA.

Azi Miercuri după masă la orele 6, 7 jum. și 9 seara

Femeia ideală

cu Constanța Tollnadge și Coleman Roland.

Vine: Patt și Pataschon.

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

Inchiderea dela 15 Martie 1927

Berlin	123.30
Amsterdam	208.05
New-York	51978.50
Londra	2522.50
Paris	2034.—
Milano	2365.—
Praga	1540.—
Budapesta	9085.—
Belgrad	913.50
București	316.—
Varșovia	58.05
Viena	7315.—

BUCUREȘTI Devize

Paris	670.—
Berlin	40.45
Londra	827.—
New-York	169.75
Italia	778.—
Elveția	3275.—
Viena	23.95
Praga	506.—

Valute

Napoleon	680.—
Mărci	40.—
Leva	120.—

Proiectul legii presei înaintea consiliului superior legislativ

Noul proiect a legii presei, care a fost timp atât de îndelungat obiectul viilor comentării, polemici publice, în ziua de ieri a fost desbătut de către Consiliul Superior Legislativ.

■ Precum se știe, în urma raportului comisiunii de experți, designată din partea guvernului, spre a se putea obține o cât mai valoroasă operă în favoarea presei noastre, care, necesită a fi preschimbată conform cerințelor vremii, s'a realizat proiectul de azi, care promite a îndestuli și satisface întru toate cerințelor — fapt ce se adevărește prin slăne, căci Consiliul Superior Legislativ, primul for competent, a-și da părerea, și-a lăsat fără a face obiecțiuni sau propuneri de preschimbări în fond.

Acest for, a stabilit obligativitatea publicării rectificărilor de articole însă cu condițiunea că, organul de presă nu mai poate fi tras la răspundere pe cale juridică imediat ce a publicat răspunsul (rectificarea).

În ce privește confiscarea articolelor de presă (ziare, reviste, broșuri etc) au rămas a fi admise, însă, în caz de confiscare nemotivată se va stabili o despăgubire reală.

Vânzătorii de ziare, în cazul când nu fac socoteala la termenul convențional, sunt considerați de escroci și sunt supuși sancțiunilor penale ca atari.

S'a admis și propus din partea Consiliului Superior Legislativ, înființarea Corporațiilor Ziaristilor (publiciștilor), cari vor avea ca membrii obligato-

pe toți publiciștii profesioniști, precum și redactorii ziarelor sau altor organe de presă.

Inovația îmbucurătoare a proiectului este că, administrațiile de ziare (proprietarii etc.) nu vor putea angaja decât publiciști înscrși în aceste corporațiuni.

Ca cineva să poată fi primit în aceasta corporație în calitate de redactor sau director de ziar i se va cere studii academice sau echivalente cu aceasta, iar unui reporter i se va cere cel puțin bacalauriat.

Se așteaptă cu nerăbdare realizarea acestui proiect, prin care se asigură demnitatea și dezvoltarea presei române, care în ultimul timp este profanată prin scrierile celor cari nici de profesiune nu erau și nici pregătirea culturală nu o apropiuau măcar.

În fine prin aceste măsuri energice doar' presa scapă de elementele cari aici în aceasta ramură de mare importanță din viața unui Stat își găsesc refugiu și trăiau ciupind de icicolo prin scrieri proaste, tendențioase învrăbitoare și fără nici o bază solidă, fiindule tot talentul, cuprins în libușia mahalație, sau prin folosirea câtorva expresii furate de prin ultimele pagini a lexicoanelor.

Nu mai prin publiciști conștienți, pregătiți și titrați putem să avem o presă bună, prin care în mod indirect se pregătesc și cultivează sufletele și în deosebi conștiința cetățenilor țării,

ATENȚIUNE! Ghetе elegante pentru bărbați dame și copii lucrate în atelier propriu, precum și ghetе la comandă din material de primul rang și pe lângă prețurile cele mai avantajoase la **IOSIF PRASZ**, prăvălie de ghetе Arad, Strada Eminescu No. 3, (fost Deak Fereac-u.) 830

Primăria comunei Chișineu-Criș.
Nr. 257—1927. 822

Concurs.

Primăria comunală Chișineu-Criș, publică concurs pentru angajarea unui inginer pentru înlocuirea alor 600 buc. de fișe cadastrale redactate în limbă maghiară, cu cele scrise în limba Statului și pentru verificarea lor.

Ofertele închise ni-se vor înainta până la data de 29 Martie a. c. la ora 10 a. m.

Licitațiunea se va face în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice, în localul primăriei Chișineu-Criș.

Chișineu-Criș, la 20 Febr. 1927.

Președ. com. int.: I. Memetea.

Notar: Ioan Ardelean.

Primăria comunei Semlac.

Nr. 246—1927. 858

Publicațiune.

Primăria comunei Semlac publică din nou licitație pe ziua de 25 Martie 1927, pentru cumpărarea alor 6 tauri și 10 veri de reproducțiune.

Detalii se pot primi la Primăria comunei în fiecare zi de lucru.

Licitațiunea se va ținea în prevederile cu art. 71—81 din legea contabilității publice.

Semlac, la 14 Martie 1927

Primar: I. Barbuso.

Notar: Lazar Huf.

Primăria comunei Semlac.

Nr. 245—1927. 857

Publicațiune.

Primăria comunei Semlac publică din nou licitație pe ziua de 25 Martie 1927, pentru furnizarea alor 30 mm. ovăș necesar pentru întreținerea animalelor de reproducțiune.

Condițiunile mai detaliate se pot primi dela primăria comunei în fiecare zi de lucru.

Licitațiunea se va ținea în conformitate cu dispozițiunile art. 71—81 din legii contabilității publice.

Semlac, la 14 Martie 1927.

Primar: I. Barbuso.

Notar: Lazar Huf.

Primăriei comunei Semlac.

Nr. 249—1927. 856

Publicațiune.

Primăria comunei Semlac, publică din nou licitație pe ziua de 25 Martie 1927 pentru repararea abatorului comunal.

Condițiunile de licitație se pot vedea la Primărie în fiecare zi de lucru.

Licitațiunea se va ținea în respectarea dispozițiunilor art. 71—81 din legea contabilității publice.

Semlac, la 14 Martie 1927.

Primar: I. Barbuso.

Notar: Lazar Huf.

Dacă vrei să deținezi sau să cini ieftin și să fii servit
ooo conștiincios caută ooo

hala de vin a viticulturii „Minoriților”
aranșată cu gust. Arad, Str. Brătianu No 2. — Vinuri escelente!
Deschis până la ora 12. ooo 511

Mica publicitate.

Tranwayele Comunale ale orașului Arad, caută șase șoferi cu acte în regulă și șase vânzătoare de bilete pe autobuse, pentru imediată aplicare, în care scop concurenți se vor prezenta în Tranwayelor Comunale Arad, Str. Virginia Hotăran. 860

Primăria comunei Semlac.

Nr. 244—1927. 855

Publicațiune.

Primăria comunei Semlac, publică din nou licitație pe ziua de 25 Martie 1927 pentru furnizare imprimatelor și materialului de birou necesar primăriei și notariatului pe anul 1927.

Licitațiunea se va ținea în

conf. cu disp. art. 71—91 din legea contab. publice.

Condițiunile de licitație și caietul de sarcini se pot vedea la primărie în fiecare zi de lucru.

Semlac, la 14 Martie 1927.

Primar: I. Barbuso.

Notar: Lazar Huf.

Primăria comunei Semlac.

Nr. 435—1927. 854

Publicațiune.

Primăria comunei Semlac, publică din nou licitație pe ziua de 1 Aprilie 1927, pentru confecționarea alor 4 rânduri haine de vară, 4 păr. de bocanci, 2 chi-piuri, 2 mantal pentru guarzi comunal și 2 rânduri de haine pentru servitori și 2 păr. de bocanci.

Licitația se va ținea în conf. cu dispozițiunile din legea contab. publice.

Semlac, la 14 Martie 1927.

Primar: I. Barbuso.

Notar: Lazar Huf.

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de caldorie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiunile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muclu Scevoia 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenzile etc.

Cine vrea să cumpere mobilă să-și ia atâtea obsoale și să cerceteze depozitul fabricii KLUG din Aradul-Nou lângă podul Mu-reșului. ooo 621

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale al doamnei Cristina Săbau

Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confecționează; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. :: Imprimațiunile de modele pe pânză. 1

Griji, Tăticule!

Stofe școlare, metru Lei 460

Stofă școlară extra-

fină, metru . . . Lei 560

la MUZSAY ARAD

vis-a-vis de teatru. (589)

Primăria comunei Cermei.

No. 45—1927. 851

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 22 Martie 1927 se va ține licitațiune publică la primăria comunală pentru esarendarea forspontului pe anul 1927.

Licitațiunea se va ținea cu oferte închise și sigilate, cari se vor înainta Primăriei.

Vadiul de 10% se va depune înainte de licitație la casierul comunei în numerar sau în hârtii garantate de Stat.

Licitațiunea se va ținea în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Cermei, la 2 Martie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Cermei.

Nr. 169—1927. 848

Publicațiune.

Primăria comunei Cermei ține licitație publică în ziua de 4 Aprilie 1927 la ora 10 a.m. pentru furnizarea alor 88 m lemne de foc necesare primăriei.

Licitația se va ținea în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Cermei, la 1 Martie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Cermei.

Nr. 170—1927. 849

Publicațiune.

Primăria comunei Cermei ține licitație publică în ziua de 2 Aprilie 1927 la ora 10 a.m. pentru confecționarea îmbrăcămintei poliștilor comunal.

Condițiunile se pot vedea zilnic între orele oficiale în biroul primăriei.

Licitațiunea se va ținea în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Cermei, la 1 Martie 1927.

Primăria comunei Cermei.

Nr. 167—1927. 850

Concurs.

Primăria comunei Cermei publică concurs pentru ocuparea postului II. de moașă comunală.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în bugetul comunei.

Cererele împreună cu actele legale se vor înainta primăriei până la 5 Aprilie 1927.

Cermei, la 1 Martie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Șoimoș.

No. 646—1927. 842

Publicațiune.

Primăria comunei Șoimoș ține licitațiune publică orală pentru vinderea alor 2 (doi) taur și 1 (unu) vier selectați.

Licitațiunea se va ținea în ziua de 2 Aprilie 1927, la ora 8 a. m. în piața din comuna Lipova, în conformitate cu legea contabilității publice.

La caz de aceasta licitațiune va rămânea fără rezultat, atunci animalele să vor vinde din mână liberă.

Șoimoș, la 6 Martie 1927.

Primăria.

Citiți Cuvântul Ardealului!

Primăria comunei Zierid.

No. 295—1927.

Concurs.

Pentru ocuparea postului secretar-comunal la comuna Zierid, se publică concurs.

Condițiunile de admitere salarizate sunt cele stabilite în Regulamentul comunal pentru organizarea serviciilor la comuna Zierid.

Cererele se vor înainta primăriei până la 20 Aprilie 1927, orele 16 d. m. cu actele necesare la ocuparea posturilor publice Zierid, la 10 Martie 1927.

Primăria comunei Șoimoș.

Nr. 191—1927.

Publicațiune.

Primăria comunei Șoimoș ține licitație publică în ziua de 1 Aprilie 1927 la ora 9 a. m. pentru furnizarea alor 128 (unastă douăzeci și opt) metri lemne de foc, necesare pentru încălzirea primăriei, notarului, școalei și mare și dirigentului școlar.

Lemnele trebuie să fie de litate primă.

Ofertele se vor adresa primăriei.

Licitație se va ținea în conformitate cu art. 70—83 din legea contabilității publice.

Șoimoș, la 6 Martie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Șoimoș.

Nr. 190—1927.

Publicațiune.

Primăria comunei Șoimoș ține licitație publică, pentru edificarea unui izolator în cimitirul comunal, în ziua de 1 Aprilie 1927 la ora 9 a. m.

Licitația se va ținea în conformitate cu art. 72—83 din legea contab. publice.

Șoimoș, la 6 Martie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Șoimoș.

Nr. 189—1927.

Publicațiune.

Primăria comunei Șoimoș ține licitațiune publică, în ziua de 1 Aprilie 1927 la ora 9 a. m. pentru facerea gardului dela grădina Școalei primară de Stat și înzarea materialului lemnos, necesar pentru acest gard.

Licitațiunea se va ținea în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Șoimoș, la 6 Martie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Semlac.

Nr. 434—1927.

Publicațiune.

Primăria comunei Semlac, publică din nou licitație pe ziua de 1 Aprilie 1927, pentru angajarea unui inginer, la redactarea completarea foilor de cadastre în limba română și conform stărilor faptice.

Licitațiunea se va ținea în conformitate cu dispozițiunile art. 71—81 din legea contabilității publice.

Semlac, la 14 Martie 1927.

Primar: Barbuso.

Notar: Lazar Huf.